

Силабус курсу

Засоби і способи дієслівного словотвору у німецькій мові

Освітній ступінь – магістр

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035.043 Філологія Германські мови та
література (переклад включно), перша - німецька

Освітньо-професійна програма Німецька мова і література

Рік підготовки – 2, семестр – 3

Компонент освітньої програми: дисципліна професійної та
практичної підготовки

Кількість кредитів – 3

Дні занять:

Консультації:

Мова викладання: німецька

Керівник курсу

кандидат філологічних, доцент Деркевич Наталія Альбертівна

Контактна інформація: dienata@ukr.net

Опис дисципліни

Мета: простежити процес поповнення дієслівного складу німецької мови та виявити особливості функціонування похідної лексики.

Студент повинен знати: основні засоби та способи дієслівного у словотвору.

Студент повинен вміти: оперувати методами словотворення, визначати твірну основу та словотвірні афікси, аналізувати словотвірну структуру складних та похідних дієслів, аналізувати семантичні зв'язки між компонентами складних та похідних дієслів.

Навчальний контент

3 семестр	
Теми	Результати навчання
Модуль 1	
Змістовий модуль I.	Загальна характеристика дієслова
	Тема 1. Лексико-граматична характеристика дієслова Тема 2. Словотвірна форма дієслова

Змістовий модуль 2. Способи та засоби дієслівного словотвору	Тема 3. Словоскладання Тема 4. Дери́вація Тема 5. Префіксація. Продуктивні та непродуктивні префікси. Відокремлювані напівпрефікси. Тема 6. Суфіксація Тема 7. Вербалізація
Модуль 2	
ІНДЗ	Презентація індивідуального завдання

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОНП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово, лінгвістично взаємодіяти в адекватний і творчий спосіб у всіх різновидах соціальних та культурних контекстів, адаптовувати свої комунікативні дії потребам ситуації.
ЗК 5	Навички системного використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, працювати в команді, виявляти самодисципліну.
ЗК10	Здатність працювати автономно.
ЗК12 1	Здатність конструктивного спілкування у різних середовищах, виявлення толерантності, висловлення та розуміння різних точок зору.

ФК3	Здатність застосовувати основні знання з галузі педагогіки, філології на практиці, здатність оперувати науковою термінологією.
ФК 7	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, методики навчання іноземних мов і культур, зарубіжної літератури
ФК 11	Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення.
Програмні результати навчання	
ПРН 1	Могти засвоювати багатофункціональний комплекс знань та умінь, необхідний для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування.
ПРН 2	Аналізувати стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.

Літературні джерела

Рекомендована література

Базова

1. Адмони В. Г. Пути развития грамматического строя в немецком языке. М. : Высшая школа, 1963. 175 с.
2. Воцинина Е. И. К истории глаголов с так называемыми отделяемыми приставками в немецком языке (на материале древне- и средненемецкого языка) // Германское языкознание. Л., 1958. Вып. 36. № 233. С. 139-150.
3. Горпинич В. О. Українська словотвірна дериватологія: навч. посіб. Дніпропетровськ : ДДУ, 1998. 187 с.
4. Грещук В. В. Поняття словотвірної парадигми в сучасній дериватології. Мовознавство. К., 1985 (1). С. 21-27.
5. Клименко Н. Ф. Система афіксального словотворення сучасної української мови. К. : Наукова думка, 1973. 168 с.
6. Кочерган М. П. Слово і контекст: лексична сполучуваність і значення слова. Львів : Вища школа, 1980. 184 с.
7. Кубрякова Е. С. Общее языкознание: внутренняя структура слова. Словообразование. М. : Наука, 1974. 198 с.
8. Кубрякова Е. С. Типы языковых значений. Семантика производного слова. М. : Наука, 1981. 224 с.
9. Степанова М. Д., Г. Хельбиг Части речи и проблемы валентности в немецком языке. М. : Высшая школа, 1978. 259 с.
10. Степанова М. Д., В. Фляйшер Теоретические основы словообразования в немецком языке. М. : Высшая школа, 1984. 264 с.
11. Шендельс Е. И. Роль когерентности в грамматике текста: [сб. науч. труд.]. 1987. Вып. 284. С. 86-92.
12. Barz I. Nomination durch Wortbildung. Leipzig : VEB Verlag Enzyklopädie, 1988. 233 S.
13. Donalies E. Die Wortbildung des Deutschen. Tübingen : Gunter Narr Verlag, 2002. 190 S.
14. Duden. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Mannheim ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1995. 5., völlig neu bearb. und erw. Aufl. 864 S.
15. Erben J. Einführung in die deutsche Wortbildungslehre. Berlin : Erich Schmidt Verlag, 1993. 3., neubearb. Aufl. 182 S.
16. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen : Max Niemeyer Verlag, 1982. 326 S.
17. Fleischer W., Barz I. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen : Max Niemeyer Verlag, 1995. 382 S.
18. Grebe P. Der semantisch-syntaktische Hof unserer Wörter // Wirkendes Wort. Düsseldorf : Schwann, 1966. S. 391- 394.
19. Grimm J. Deutsche Grammatik II. Berlin, Hildesheim : Georg Olms Verlagsbuchhandlung, 1967. S. 786 -901.
20. Grosse S. Durative Verben und präfigierte Perfektiva im Deutschen // Deutschunterricht. Stuttgart : Ernst Klett Verlag 5, 1963. S. 97-105.
21. Günther H. Das System der Verben mit BE- in der deutschen Sprache der Gegenwart // Ein Beitrag zur Struktur des Lexikons der deutschen Grammatik. Tübingen : Max Niemeyer Verlag, 1974. S. 179-201.
22. Helbig G. Theoretische und praktische Aspekte eines Valenzmodells. Halle (Saale), 1971. 278 S.
23. Helbig G., Joachim Buscha Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Leipzig : VEB Verlag Enzyklopädie, 1988. 737 S.
24. Heringer H. J. Wortbildung: Sinn aus dem Chaos // Deutsche Sprache 12. Düsseldorf : Schwann, 1984. S. 1-13.
25. Henzen W. Deutsche Wortbildung. Tübingen : Max Niemeyer Verlag, 1965. 178 S.
26. Höhle T. Über Komposition und Derivation: zur Konstituentenstruktur von Wortbildungsprodukten im Deutschen // ZfS, 1982. S. 76-112.
27. Kluge F. Unser Deutsch. Einführung in die Muttersprache. Leipzig : Quelle und Meyer, 1929. – 126 S.
28. Kühnhold I. Deutsche Wortbildung. Typen und Tendenzen der Gegenwartssprache.

- Düsseldorf : Pädagogischer Verlag Schwann, 1978. 536 S.
29. Lohde M. Wortbildung des modernen Deutschen : ein Lehr- und Übungsbuch. Tübingen : Gunter Narr Verlag, 2006. 350 S.
  30. Mater E. Deutsche Verben. Leipzig: VEB Bibliographisches Institut, 1966. Bd. 1-10. 290 S.
  31. Moskalskaja O. I. Deutsche Sprachgeschichte. M. : Wyssh. schk., 1977. 278 S.
  32. Motsch W. Deutsche Wortbildung in Grundzügen. Berlin ; New York : de Gruyter, 2004. 2., überarb. Aufl. 458 S.
  33. Mungan G. Die semantischen Interaktionen zwischen dem präfigierenden Verbzusatz und dem Simplex bei deutschen Partikeln und Präfixverben. Frankfurt am Main: Verlag Peter Lang, 1986. 257 S.
  34. Oguj O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnyts'a : Nowa knyha, 2003. 403 S.
  35. Olsen S. Zur Suffigierung und Präfigierung im verbalen Bereich des Deutschen / Papiere zur Linguistik 42. Tübingen. Günther Narr Verlag, 1986. S. 3-24.
  36. Paul H. Deutsche Grammatik. Halle (Saale) : VEB Max Niemeyer Verlag, 1959. 2. Aufl. 142 S.
  37. Porzig W. Wesenhafte Bedeutungsbeziehungen // Wortfeldforschung : zur Geschichte und Theorie des sprachlichen Feldes. Darmstadt : wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1973. S. 78-103.
  38. Stepanowa M. D., Gerhard Helbig Wortarten und das Problem der Valenz in der deutschen Gegenwartssprache. Leipzig: VEB Bibliographisches Institut, 1978. 215 S.
  39. Wilmanns W. Deutsche Grammatik. Gotisch, Alt-, Mittel- und Neuhochdeutsch. Straßburg : Verlag von Karl J. Trübner, 1899. S. 115-175.
  40. Wunderlich D. Über die Argumente des Verbs. Linguistische Berichte 97. 1985. S. 183-227.
  41. Zifonun G. Zur Theorie der Wortbildung am Beispiel deutscher Präfixverben. München : Max Hueber Verlag, 1973. 192 S.

Політика оцінювання

- **Політика щодо кінцевих строків та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижче (75% від можливої максимальної кількості балів за вид завдання). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування і користування чужими зошитами і матеріалами під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Модуль 1							Модуль 2	Підсумковий контроль	Сума
ЗМ 1		ЗМ 2							
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	ІНДЗ		
10	10	10	10	10	10	10	10	20	100

До силябусу додано такі матеріали:

навчально-методичний комплекс (методичні розробки практичних занять з необхідними матеріалами для їх проведення, банк зразків питань для контролю рівня знань здобувачів вищої освіти; тематичні тести;